

Source sheet for TGS #31 "Eretz Yisrael, Land of Holiness, according to the Kuzari"

- 1) ושם סגולת נח, כי הוא יורשם של האזורים שבהם האקלים ממוזג, אשר במרכזם ומיטבם ארץ ישראל, ארץ הנבואה (כוזרי מאמר א, סימן צה)
- 2) נכבדות מדובר בך עיר האלהים סלה (תהלים פז ג)
- 3) שאת מעולה על כל הארצות בהרבה דברים, כי היישוב נחלק לשבעה חלקים ובחלק האמצעי היא ירושלים והיא באמצע היישוב לפיכך אוריה טוב וממוסך מכל האזורים לבריאות הגוף ולחכמה (רד"ק שם)
- 4) לא קשה לקבל שאדמה אחת מתייחדת מכלל האדמות, שהרי אתה רואה מקומות שבהם מצליחים צמחים מסויימים ולא צמחים אחרים, מחצבים מסויימים ולא מחצבים אחרים, בעלי חיים מסויימים ולא בעלי חיים אחרים. אנשי מקום אחד מתייחדים מזולתם בצורות ובמידות באמצעות המזג, שהרי בהתאם למזג תהיה הנפש שלמה או חסרה (כוזרי מאמר ב, סימן ו)
- 5) כל מי שנתנבא נתנבא רק בה או למענה (שם, סימן יד)
- 6) כמו שהאיכר מוצא באדמה מדברית שורש של עץ שפריו טוב ומעביר אותו לאדמה מעובדת שבה עשוי שורש כזה לשגשג. הוא יגדל אותו שם, והעץ יהפוך עץ של גן לאחר שהיה מדברי, וייעשה מרובה לאחר שהיה מועט והיה מצוי רק בזמן אקראי ובמקום אקראי. כן רבו הנביאים... כל זמן שנשארו בארץ ישראל עם הנסיבות המסייעות, כגון הטהרות, עבודות ה' והקרבנות (שם).
- 7) זאת היא ללא ספק הסיבה העצמותית והמיידיית להסתלקות הנבואה בזמן הגלות. איזו עצלות או עצבות עשויה להיות לאדם במצב קשה יותר מהיותו עבד קנוי ומשועבד לבורים העבריינים המצרפים העדר שכל אמיתי עם שלמות התאוות הבהמיות... גם נביאיה לא מצאו חזון מה'. זה נכון וברור. כי הכלי שתק (מו"נ ח"ב פרק לו)
- 8) אבל ארץ ישראל אמצעות היישוב היא נחלת ה' המיוחדת לשמו לא נתן עליה מן המלאכים... בהנחילו אותו לעמו המיוחד שמו... והנה הארץ שהיא נחלת ה' הנכבד וכו' (רמב"ן עה"ת, ויקרא יח כה)
- 9) כי הדבר האלוהי הוא כמצפה למי שראוי לדבוק בו – כגון הנביאים והחוסים – והוא יהיה לו לאלוה. זאת כמו שהשכל מצפה למי שנשלמו טבעיו והתאזנו נפשו ומידותיו כדי שיחול בו בשלמות – כמו הפלוסופים; וכמו שהנפש מצפה למי ששלמו כוחותיו הטבעיים בשלמות המוכנה למעלה יתרה, ואז תחול בו – כך שיהיה בעל חיים; וכמו שהטבע מצפה למזג מאוזן באיכויותיו, ואז יחול בו – כך שיהיה צמח (כוזרי מאמר ב, סימן יד)
- 10) אמר הכוזרי: אם כן אתה מתרשל במה שראוי על פי תורתך, שהרי אין אתה פונה אל המקום הזה ואין אתה עושה אותו בית חייך ומותך (שם, סימן כג)

- 11) חטא זה הוא אשר מנע את השלמת הבטחתו של אלהים בבית שני באומרו "רני ושמחי בת ציון." הדבר האלוהי היה מוכן להשיב כבראשונה, לו נענו כולם בחפץ-לב לצאת. אבל רק חלקם נענו... כי הדבר האלוהי חל על אדם במידת התכונותו לו, אם היתה מועטת – מעט; אם היתה רבה – הרבה. לכן, אילו התכוננו לפגוש את אלוהי אבותינו בכוונה טהורה, היה מסייע לנו כמו שסייע לאבות במצרים. לפיכך אין צפופנו "השתחוו להר קדשו"... ו"המחזיר שכינתו לציון" וכיוצא באלה אלא כצפוף הזרזיר והתוכי – אין אנו תופשים מה אנו אומרים בזה ולא בכיוצא בזה; כמו שאמרת, נסיך הכוזרים (שם, מאמר ב, סימן כד)
- 12) ירושלים תבנה רק כאשר ישתוקקו ישראל אליה תכלית התשוקה עד אשר יכספו אל אבניה ועפרה (שם מאמר ה, סימן כז)
- 13) מכאן אמרו חכמים ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון אלא שגרם החטא (ברכות דף ד ע"א)
- 14) מקדש ראשון מפני מה חרב מפני ג' דברים שהיו בו ע"ז וגלוי עריות ושפיכות דמים (יומא דף ט ע"ב)
- 15) וישא ידו להם להפיל אותם במדבר ולהפיל זרעם בגוים ולזרותם בארצות (תהלים קו כו-כז)
- 16) אותה לילה ליל תשעה באב היה אמר להם הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חנם ואני קובע לכם בכיה לדורות (תענית דף כט ע"א)
- 17) ארץ אי"י שקולה ככל מצוות שבתורה (ספרי, פרשת ראה, מובא בסה"מ, שכחת העשין ד ברמב"ן)
- 18) התורה היא תחילת רצונו לגרום למלכותו להופיע בארץ כמו שהיא מופיע בשמים (כוזרי מאמר ג, סימן יז)
- 19) כבר נתתי את הארץ מתנה לאברהם (בראשית רבה מט, ב)